

25 ungar och en pappa

25 ungar och en pappa är en munter berättelse från dagens Kina baserad på en verklig händelse där en man får 25 föräldralösa barn på halsen och de problem som uppstår i den lilla byn när vardagsbestyren plötsligt ställs på ända. Men trots misstänksamhet och problem så seg- rar till slut solidariteten och insikten om att man i tider av motgångar måste ställa upp för varandra.

Rekommenderad från åk 3

EN FILMHANDLEDNING AV CLAS ÖSTERHOLM
& ANDREAS HOFFSTEN

Handling

Dagens Kina. Zhao Guang har växt upp som föräldralös i en liten kinesisk by och uppfostrats av byborna. Idag är han en medelålders man som lyckats bygga upp en liten förmögenhet på kycklinguppfödning i byn och han planerar nu att förlova sig med grannens dotter, Guiqing. När han under en byfest blir intervjuad av tv håller han ett litet tal riktat till alla föräldralösa barn. "Att vara föräldralös innebär inte att man behöver vara olycklig. Det betyder inte att ingen bryr sig om er. Jag skulle vilja bli pappa till alla föräldralösa barn", säger han.

Nästa morgon matar Zhao Guang som vanligt sina höns, som han med sin visselpipa håller militär disciplin på. Detta är också dagen för förlovningen med Guiqing. Men mitt under den lilla festliga tillställningen börjar det plötsligt dyka upp föräldralösa barn som letar efter sin "pappa", alltså Zhao, som de hört talas om på tv och i tidningar. Det visar sig också att många av dessa barn inte alls är föräldralösa utan att föräldrarna av skilda orsaker sett sig tvingade att lämna ifrån sig barnen, och vem kan vara en bättre "pappa" än Zhao – som efter sitt framträdande i tv hyllas som en mönstermedborgare.

Barnen börjar genast vända den lilla byn uppochner med sina upptåg. De släpper ut hönsen ur burarna och snart flyger det både barn och höns om vartannat i byn. Byborna är inte sena med att klaga på att ungarna stör friden. Guiqing är inte heller speciellt förtjust och ställer som ultimatum att Zhao måste välja mellan barnen och henne. Självklart väljer Zhao henne.

Ungarna lastas på en traktorkärra för transport tillbaka till sina föräldrar. Ett projekt inte utan förhinder – men när Zhao kommer tillbaka hem är gårdsplanen i alla fall full av ungar, närmare bestämt 25 stycken. Zhao är bedrövad och byborna är bekymrade då de tror att barnen kommer att ruinera dem. Zhao blir upprörd över deras trångsynthet och han lovar att han ska klara sig själv och inte belasta någon annan. Innerst inne är han icke desto mindre nära att ge upp men i ren trots bestämmer han sig för att lyckas som "pappa". Men Zhao börjar få ekonomiska bekymmer. Det kostar att föda alla barnen och han tvingas norpa från sina bröllopsbesparingar.

Efter att polisen anklagat en av pojkarna för stöld börjar Zhaos tålmod tryta. Han beslutar att med samma disciplinära principer som på hönsen – militär ordning med visselpipan som instrument – stävja barnens hyss.

Byborna börjar nu så smått hjälpa till med mat till barnen och byordföranden propsar på att Zhao ska starta en skola och bli barnens lärare. Men Zhao hävdar bestämt att han som enkel kycklinguppfödare inte kan lära barnen något. Byordföranden får emellertid sin vilja igenom. Zhao är minst sagt osäker i sin lärarroll och han åker in till staden och besöker en skola för att få lite inspiration. Han knycker ett schema, för det måste man ju ha på en riktig skola och han tar sig an undervisningen igen och lär barnen att räkna genom att använda ägg som undervisningsmaterial.

En dag får grannkvinnan nog av ungarnas bus och hon kommer i handgemäng med Zhao. Barnen stormar då hennes hus med stennar. Zhao är nu så nedstämd att han beslutar sig för att ge upp. Men när han kommer hem på kvällen har barnen ordnat en födelsedagsövertäckning åt honom. De sitter alla med tända ljus och är ångerfulla, och de sjunger "Ja må han leva". När de ber honom önska sig något så säger han att han önskar att de ska bli goda människor. Bättre än han har varit.

Zhao åker till staden och besöker en lärarutbildning för att hitta en lärare till barnen, och man lovar att undersöka saken. Efter en tid kommer en grupp kvinnliga lärarstudenter till byn som, till Zhaos förvåning och bedrövelse, vill lära av Zhaos alldeles speciella pedagogik. Zhao arrangerar en uppvisning för besökarna. Han och barnen bär uniform och visselpipan ljuder högt medan barnen i takt marscherar runt på skolgården samtidigt som publiken förtjust ser på. Zhao börjar känna sig nöjd. Han är inte längre enbart en hönsuppfödare utan även en befälhavare över en fantastisk armé. Besöket avslutas med att lärarna och barnen i en idyllisk scen tillsammans badar i den lilla sjön.

När Guiqing och hennes familj ska stå för matlagningen åt barnen vägrar hennes mor och hon slänger hönsmat i soppan. Barnen äter av misstag av den förgiftade soppan och blir sjuka. Guiqing tar dem till sjukhuset. Barnen klarar sig – men den minsta pojken är allvarligt sjuk och behöver dyr specialvård.

Byborna samlas och byordföranden är bestört över matförgiftningsskandalen och ger dem en läxa. "Hur illa ställt det än är måste vi ta hand om varandra", menar han. Zhao beslutar sig för att sälja kycklingfarmen för att få pengar till läkarvård åt den lille pojken. Under pågående möte börjar man auktionera ut farmen och Guiqings mamma – hon som förgiftade soppan – beslutar sig för att köpa den. Guiqing och barnen reagerar först negativt men

det visar sig att hon har en baktanke med köpet – att om hon köper farmen så stannar den trots allt hos Zhao när hennes dotter och Zhao gifter sig.

Zhao beger sig till sjukhuset och den lille pojken, och han försonas med Guiqing och den lille pojken får sin behandling. Samtidigt är barnen bekymrade över hur de ska få pengar till mat, nu när kycklingfarmen är såld. Någon kommer på den brillianta idén att låtsas som att Zhao är död för att på så sätt få pengar och mat – vilket man av tradition ger som gåvor på begravningar. Folk med händerna fulla av gåvor strömmar till för att beklaga sorgen, men snart ångrar barnen sitt upptåg och försöker förklara sig. Zhao, Guiqing och den lille pojken återvänder lyckliga till byn. Med sig har de även en lärarinna. Barnen kommer springande mot dem över fältet. Och när de upptäcker lärarinnan omringar de henne, överlyckliga. När Zhao försöker pocka på deras uppmärksamhet med visselpipan lyssnar de inte alls. Däremot kommer alla hönsen springande och omringar det lyckliga paret Zhao och Guiqing.

Solidaritet

Filmen *25 ungar och en pappa* handlar om solidaritet, om betydelsen av att finnas till hands och ställa upp för varandra även under svåra omständigheter, vilket också byordföranden förmanar byns invånare efter incidenten med den förgiftade soppan.

Som föräldralös vet Zhao att livet kan vara svårt, men samtidigt kan han intyga att människan i grund och botten är god och medmänsklig. ”Att vara föräldralös innebär inte att man behöver vara olycklig. Det betyder inte att ingen bryr sig om er. Jag växte upp utan föräldrar. Jag skulle vilja bli pappa till alla föräldralösa barn”, säger Zhao Guang i filmens inledning.

Byborna har till en början svårt att acceptera barnen. De är rädda att byn ska bli ruinerad, och ser bara till sitt eget bästa. Även Guiqing har svårt att förlika sig med så många barn. Hon ställer först kravet att Zhao måste välja mellan antingen henne eller barnen. Lite senare föreslår hon att han ska välja ut ett barn, men det kan Zhao inte ställa upp på. Alla barnen betyder på sitt sätt något för honom.

När Zhao stöter på problem och blir besviken på omgivningen översvallas han ofta först av en känsla av hopplöshet – men sedan en revanschlust. Att han minsann ska klara av sakerna på egen hand, mot alla odds och tvivlande bybor. Detta grundar sig förmodligen i att han känner sig stå i tacksamhetsskuld till alla i byn som tagit hand om honom under sin uppväxt, och skäms över att be om hjälp. Han är en vuxen man och skall som vuxen stå på egna ben.

◆ Varför vill Zhao hjälpa barnen? Varför verkar han inte vilja ta hjälp av byborna, utan oftast klara sig på egen hand?

◆ Hur reagerar byborna när barnen kommer till byn? Kan man förstå deras till en början tveksamma inställning?

◆ Hur skulle ett samhälle fungera om alla bara tänkte på sig själva? Jämför med synen i Sverige på invandrare.

Kina är ju ett land som till skillnad från Sverige styrs som ett ”folkets demokratiska diktatur”. Kina har kritiserats för sitt hårdföra rättssystem – som bland annat fortfarande har kvar dödsstraff – och sin polisiära kontrollapparat där olikänkande ibland förföljs för sina åsikter. Inget av allt detta ser vi i filmen. Istället målas en idyll upp med gemenskap, visserligen med både bråk och förlösande skratt. Och visst kan vi känna att undertexten i filmen är att med solidaritet och oegennyttia kommer vi längre i samhällsbygget. Det finns också ett fokus på barnen och barns rätt som säkert många barn uppfattar som spännande. Samtidigt innehåller filmen en kritik av sakernas tillstånd, av ett dyrt sjukhusystem där pengar avgör vårdens kvalitet. Kanske också av en tradition av militärt drillande såsom det ironiseras över i scenen när Zhao skall visa vad hans elever kan inför de besökande lärarna från staden.

◆ Vad får eleverna för intryck av Kina? Känns det som ett spännande land?

Vuxna och barn

Zhao Guang växte upp som föräldralös och togs om hand av de äldre i byn. Det är de erfarenheterna han bär med sig i livet och som i hög grad påverkar hans beslut att ställa upp för andra barn som kommit i kläm och som behöver en vuxens stöd. Samtidigt är Zhao impulsiv, han skrattar och gråter om vartannat, han surar ena stunden, biter ihop och agerar vuxet och moget i den andra. Han är både sträng och ibland nästan själv som ett barn. Rollfiguren erbjuder ett brett register på vad en vuxen kan vara.

De tjugofem barnen är väl som barn är mest, snälla (i bemärkelsen väluppfostrade, alltså lydiga) ibland, lite mer busiga andra stunder. Man bör kanske hålla i minnet att alla tjugofem kommer från ganska trasiga hemförhållanden, om vi nu skall läsa filmen lite realistiskt också, där de antingen förlorat sina föräldrar eller lämnats bort för att föräldrarna inte orkar med dem.

En sak är filmen tydlig med, just att poängtera att barnen gärna ser ordning och reda som en lugn balanserande faktor i tillvaron.

◆ Hur tycker ni Zhao behandlar barnen – är han för sträng? Vad är det han vill lära dem? Vad tycker ni om Zhaos metoder att hålla ordning och reda på ungarna – är visselpipa och militärparader något för din skola? Vad får barn göra som inte vuxna får göra – och tvärt om?

◆ Hur tycker eleverna att Zhao Guang hanterar sin vuxenroll? Är han ett exempel på en bra vuxen eller är han för barnslig själv? Hur ska en vuxen förälder vara?

Stad kontra landsbygd

Kinesisk film har ofta konflikten mellan stad och land som ett bärande tema i sina berättelser. Staden står för utveckling och utbildning, landsbygden för det naturnära, enkla livet. Staden bjuder på nöjen och nattliv – landsbygden skänker lugn och frid. I staden finns pengar och banker. På landsbygden byter man varor och tjänster.

Från staden kommer det en grupp unga, moderna kvinnor som till och med helt ogenerat paraderar genom byn endast iförda baddräkter. Stadens moderna och frigjorda livsstil möter i filmen landsbygdens betydligt mer traditionella och ålderdomliga levnadssätt. Och lite till mans vill nog de flesta av oss ha lite av bägge delar, stadens puls och rika utbud men även landets naturupplevelser och rofylldhet.

◆ Vilket värdesätter eleverna mest – stadens många spännande erbjudanden eller naturupplevelserna på landet? Skulle de vilja att det fina med staden och landet kunde förenas på samma ställe och hur skulle det i så fall gå till?

Att berätta med bilder

Filmen är baserad på en verklig händelse i Kina. Det som framför allt skiljer filmen från verkligheten är att Zhao i filmen har höns. Höns, kycklingar, tuppar och ankor används i berättelsen ofta som förstärkning av hur människorna handlar och betar sig. T ex när ungarna är busiga och skrikiga klipps bilder på springande och kacklande kycklingar in i bild. Eller när byns män storögt tittar efter lärarinnorna i baddräkt, då klipps det in bilder på stolta tuppar som från en mur även de tittar på.

◆ Varför tror ni att filmskaparna har lagt in hönsen i berättelsen? Vad betyder djuren i de olika situationerna?

Produktionsuppgifter

Kina 2001

Manus & regi: Huang Hong

Foto: Wang Xiaolie

Klippning: Zhou Xinxia

Musik: Zou Ye

i rollerna

Zhou Guang – Huang Hong

Liu Guiqing – Li Lin

Byordföranden – Lei Kesheng

Mamma Liu – Siqin Gaowa

tekniska uppgifter

Speltid: 88 minuter

Format: 1:1,66

Ljud: Stereo

Censur: Från 7 år

Svensk premiär: 15 augusti 2003

distribution

Folkets Bio, Box 2068, 103 12 Stockholm

Tel: 545 275 23, fax 545 275 27 www.folketsbio.se

